

Q&A HeArt of Noise: TOMÁŠ REINDL (OMNION), hudba

Kdo další stojí za vznikem nové inscenace HeArt of Noise v Divadlo Archa? Dnes Vám představíme zvukového mága a skladatele Tomáše Reindla a jeho projekt OMNION.

• Jakou hudbu či zvuk ulyší diváci v představení HeArt of Noise?

Tématem představení je HLUK - ŠUM - NOISE. Slovo HLUK v češtině má spíše pejorativní nádech něčeho nepříjemného, rušivého, zatímco anglické slovo NOISE je více spojeno s hudebním prostředím, označuje typ zvukového spektra, ale i hudebního žánru. Zatímco TÓNY mají harmonické spektrum a vnímáme u nich konkrétní výšku, HLUKY (či noisy) disponují směsí různorodých frekvencí, které nejsou v harmonickém vztahu. Nutno poznamenat, že v hudbě se od jejího počátku pracuje s obojím (viz např. zvuky bicích nástrojů, ale také šumění dechu při hře na flétnu je „hluk“).

V hudbě pro představení jsem použil jsem "hlukové" zvuky, které jsem nahrál na různých místech: např. zvuky výrobního procesu ve sklárně Lindava, zvuky vody a úderů do vodní hladiny, chůze na dřevěných schodech atd. Tyto zvuky jsem elektronicky zpracoval a vytvořil z nich hudební struktury. Naživo budu hrát na středověký trumšajt, ale třeba i na klarinet. Významnou roli mají však v představení i hlukostroje – INTONARUMORI!

• Jak takový proces probíhá? Jak jsi skládal/skládáš hudbu k představení?

Je to hodně o komunikaci s choreografkou. Když se začínáme o představení bavit, tak už mi v hlavě naskakují různé konkrétní nápady, které ihned zaznamenávám. Pak udělám demo nahrávky – takové „nástřely“, jak by mohla daná hudba vypadat a ty pak opět konzultuji s choreografkou a ta komunikace vygeneruje pak další nápady, jak skladbu rozvinout, jakou jí dát formu atd. Musím říci, že v poslední době mě hudba k tanci naplňuje asi nejvíc, cítím v tom jakousi prazákladní, archaickou potřebu člověka vytvářet zvuky a vyjadřovat se k nim pohybem. Vnímám to navíc i velmi terapeuticky.

• Proč právě nástroj INTONARUMORI?

S tím nápadem přišla choreografka Sylva Šafková a okamžitě mě to nadchlo. Jedná se o nástroj futuristů z počátku 20. stol, kteří ve svém radikálním manifestu Umění hluku (Art of Noise, rok 1913) definovali svoje revoluční postoje k hudbě a hudebnímu zvuku. Oni měli představu, že hudba budoucnosti bude složena ze samých hluků a k tomu účelu vyvinuli celou řadu nástrojů Intonarumori (v různých velikostech a ustrojení) a sestavovali z nich dokonce orchestry. Více např. zde: en.wikipedia.org/wiki/Intonarumori. Jejich vize se zaplaťpánbu nenaplnila, ale estetika vnímání hudby se (i jejich zásluhou) během 20. století velmi výrazně posunula!

• Jaký zvuk je pro Vás nejhezčí? Co Vás první napadne?

Volnou asociací mne okamžitě napadl hlas matky, která zpívá svému dítěti.

• A naopak - jaký zvuk považujete za nejhorší?

To je hodně o intenzitě. Některé zvuky - např. různé skřípání apod. - nás. mohou v nízké intenzitě ve správném kontextu bavit, ale když se hodně zesílí, čímž se zvýrazní středovýškové frekvence, na které je ucho hodně choulostivé, tak se ten zvuk stane doslova nesnesitelným, případně až bolestivým. Jinak myslím, že takový ten skřípot, který vznikne, když silně škrábnete všemi nehty na tabuli (viz film Čelisti) by mohl být vhodným adeptem! Ten však v našem představení neuslyšíte.

Tomáš Reindl (*1971) je skladatel a špičkový hráč na tabla. Ve své hudbě překračuje žánrové bariéry, inspiruje se starými evropskými i mimoevropskými tradicemi. Pracuje s živou elektronikou, hraje i na řadu dalších hudebních nástrojů, zvládá alikvotní zpěv nebo beatbox. Vystudoval skladbu na HAMU, ve své disertaci se pak zabýval mikrotonalitou v indické klasické hudbě. Hru na indická tabla studoval pod vedením jednoho z nejvýznamnějších současných mistrů, Sanju Sahai. Na HAMU nyní vyučuje etnomuzikologii a další předměty. Pravidelně vystupuje se svým sólovým projektem Omnion.

www.tomasreindl.cz/